

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

Hirlap

Laptulajonos a CORVIN Lapkiadó
Részvénytársaság
Felolós szerkesztő:
Dr. PUHALA SÁNDOR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkezősség lapja

A Timis-Torontal-i törvényesk bejegyzés száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

A munkás műveltsége

Irta: DEBRECZENI ISTVÁN

A régen várt és fölvetett munkáskérdéssel kapcsolatban az eddigi cikkek korántsem merítettek ki mindent. Ha el is jutottunk — nagyon helyesen — Nits István cikke nyomán a munkás lelkeig, itt még nem állhatunk meg, hanem tovább kell mennünk. Tegyük most egy lépést és beszéljünk a munkás lelkeiből következő tárgyról: a munkás műveltségéről.

Mindenkinek, de különösen a munkásnak két főerőssége van: az igazi lelki életből, a hitből fakadó becsületesség és a műveltség. Nem elég a munkásnak csak a testével törődni, hanem törődni kell a lelkével is és nem csak egy általánosságban a lelkével, hanem lelkének, szellemének kiművelésével. Ma már nem elég a megélhetés biztosításához két erős kar, vagy két ügyes kéz, hanem tudásra, ismeretre és minél több tudásra és szélesebb ismeretre van szüksége.

Ma sokat foglalkoznak a testtel, a testnek, így a munkás testének nevelésével is — ami magában csak helyesíthető — de nem foglalkoznak eleget a munkás értelmiségének fejlesztésével, műveltségének fokozásával, vagy legalább megalapozásával. Igaz, hogy ma a testi erőnek nagy értéke van, de a szellemi erők még ma is éppen olyan értékesek és szükségesek. Ezek nélkül nem állhat meg senki, sem az egyén, sem egy faj, sem egy társadalmi osztály és ha nem tesz szert rájuk, elmarad, sőt lesüllyed a nagy versenyben, mely egyének, fajok és osztályok között szüntelen és hevesebben folyik, mint valaha. Nem képes kivívni és biztosítani a jobb, magasabb helyet és nem tudja felküzdeni magát a talán különben megérdemelt magasabb helyzetbe.

Törődni kell a munkás lelkével, értelmével a többi osztálynak is, mert minél műveltebb, annál méltóbb hozzájuk és annál kevésbé áll szembe velük, annál ritkább az összeküzdés közöttük. A Nits István idézte Kodolányi finn sofförje is azért tilt az igazgatója mellett az asztalnál, mert — mint különben is a világ legbecsületesebb és legműveltebb nemzetének fia — a műveltségnek olyan fokán állott, hogy méltán foglalhatott helyet az igazgató oldalán. De más példára is hivatkozhatom. Északamerikában egyik református egyházkerület főgondnoka, tehát az itteni püspökkel, — akj ott csak elnöki címet visel — egyenlő rangú világi férfiú, egy gyári munkás. Miért? Mert bátvevel és így becsületességével és műveltségével szolgált rá erre a méltóságra, mely őt méltán megillette.

Törődniök kell a munkás műveltségével a munkásoknak is, hogy ismeretükből, műveltségükből és ezzel az egyetemes műveltségből minél többet juttassanak részükre. De törődni kell népünk minden vezetőjének, akiknek kötelességük első sorban, hogy jobban ebbe az irányba tereljék a figyelmet és pedig magának a munkásságnak, valamint minden társadalmi osztálynak a figyelmét. Elismerem, hogy szükség van a sportra és egészséges a vasárnapi kirándulás, de kérdem, hogy vajjon nincs-e éppen olyan szükség az értelmi képzésre. Vajjon a szinte beteges sportrajongás helyett lelkileg nem egészségesebb-e, hogy a szellemi kiművelésére több gondot fordítsunk? A vasárnapi délutáni, nem egyszer botránnyokba fulladó futballmeccseken izgulás helyett nem hasznosabb-e egy-egy — tudást, ismeretet adó, műveltséget fejlesztő — jó könyv mellett tölteni az időt?

De legelső sorban a munkásnak saját magának kell a maga kiművelésével törődni! Saját magának kell műveltségét fejlesztenie, saját magának kell magát képeznie! Tanulni, olvasni, minden alkalmat felhasználni és megkeresni, ahol bármit is tanulni lehet, iskolában és iskolán kívül egyaránt, tehát nemcsak a fiatalág idején, hanem a későbbi korban is!

Olvasással, szinte állandó olvasással folyton köpezheti magát az ember és így a munkás is, de nem olyan ponyvarendalmi termékek, detektív-regények, vagy más értékelen főremunkák, hanem csak olyanok olvasásával, melyekből tanulni lehet. Nem is csak a szórakoztató regényekkel való táplálkozással, hanem mindenekelőtt nemzetünk szellemével meg-egyező, komoly irodalmi értékű művek olvasásával. Ha pedig más termék jut a kezébe, ami kikerülhetet-

len, akkor birálattal fogadja és olvassa és csak azt boesássa be a lelkébe, amj táplál és életet, de vessen el magától mindent, ami mérgez és öl!

Ismerek egy férfit, aki a folytonos önképzés, a komoly, birálattal folytatott olvasás által munkási sorból a maga társadalmának legmagasabb fokára emelkedett. A mult háboru előtt, mint munkás élt és ma egy tekintélyes és nagyon népes városi egyház gondnoka és a maga iparos-csoportjának elnöke. Amel lett olyan szellemes, sokat tudó és széles ismerettel bíró férfiú, hogy akármelyik igazi iskolázott, tanult ember is megirigyelheti. Mikor megkérdeztem, hogyan szerezte műveltségét, azt felelte, hogy olvasott,

mindig, mindenütt, ahol csak szeret ejthette, ha bármily kevés ideje volt, a leghetetlenebb helyeken is, mindig olvasott.

Szeretném ezt a testvérunket, aki alapján munkástestvérunk, példaként állítani minden munkástestvérem, de főképen ifjutesztvéreim elé. Azok elé, akik még az élet, az ifjuság kezdetén, talán éppen tanulói pályájukon vannak. Az életre készülők elé, akik előtt még ott a jövő, de akiknek erre a jövőre minden eszakközlel elő kell készülniök. Használják fel az ifjuság drága idejét, hogy a jövő munkássága minél műveltebb és így ugy a jövőre, valamint feladatára minél alkalmasabb legyen!

Eredményes ellentámadások a keleti front két szakaszán

A Kalinin—Toropec szakaszon és a nagy Don-kanyarulatban ellenséges seregtesteket morzsoltak fel — Rzszevtől délre a szovjet páncélosok áttörési kísérletét meghiúsították

A keleti arcvonal hadieseményeire vonatkozóan a Popolo di Roma című olasz lap megállapítja, hogy ott néhány napja megváltozott a helyzet. A tengely erőinek szilárd ellenállása következtében a harcra vetett szovjet erők szétforgácsolódtak a német és szövetséges csapatok kettős harcra készdeményezése, a Kalinin—Toropec szakaszon és a nagy Don-kanyarulatban megindult ellentámadás sikeresen folyik.

A Kaukázus nyugati részén az eső akadályozta a hadműveleteket, a Terek-folyótól délre és északkeletre azonban élénk ütközetekre került sor. A bolsevisták kitérési kísérletét visszaverték s ugyanez lett a sorsa az ellenségeknek a Kalmük-púztán is. Sztinggrádnál gyenge erőiket támadott a Szovjet, kísérleteit mindenütt meghiúsították, a tengelycsapatok az arcvonal beszögéléseit megszüntették és állásaikat sokhelyt megjavították. A Volga és Don közötti szakaszon aránylagos nyugalom volt. A nagy Don-kanyarban a német és szövetséges csapatok elfoglaltak egy erősen védett, fontos magaslatot.

— Az ellenséges propaganda megváltoztatta hangját, — írja a Popolo di Roma, — és ma már nem tulajdonít döntő jelentőséget a Szovjet téli offenzívájának, mint november végén. Az angol lapok már azt is beismerik, hogy az afrikai események miatt a németek nem vontak el keletről csapatokat, sőt a Daily Herald moszkvai értesülése szerint új tartalékokat vetettek harcba a Szovjet ellen.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak szombaton délelben kiadott harctéri jelentése szerint a keleti front déli szakaszán német, olasz és román csapatok a légi-erő kötelekeinek támogatásával több ellenséges támadást vertek vissza és súlyos veszteségeket okoztak a szovjet csapatoknak. Rzszevtől délre a szovjet, új erők harcbevetésével, ismét nagy támadást indított. Páncélosok és a tüzérség támogatásával megkísérelték a német állások áttörését. A támadások az ellenségre nézve súlyos veszteségekkel meghiúsultak. A német véderő és légi-erő 170 ellenséges páncélos semmisített meg és ezekből 127 egyetlen gyalogsági hadosztály körzetében pusztult el. További harmánchat páncélos Toropeztól délkeletre vesztett az ellenség. Itt a német támadás eredményesen folyik. A bekerített ellenséges hadosztályokat az összes tehermentesítő kísérletek ellenére szűk térré szorították. Az Ilmen-tótól délre megismételt ellenséges támadások összeomlottak.

Kirenaikában a tengelycsapatok visszaverték az ellenséges páncélosok előretörését. Német harc- és

vadászrepülőök a brit repülőgépek egyik támadása alkalmával nyolc ellenséges gépet löttek le.

Tuniziában a német és olasz csapatok folytatták támadásaikat. A Neszyerta-szakasztól délre rohammal elfoglaltak egy szivósan védett ellenséges hídfőt és az ellenséges csapatokat felmorzsolták.

Egy német tengeralfittjáró Oránnál elsüllyesztett egy amerikai rombolót. Kikötőket védő naszádok és a haditengerészet légvédelmi ütegei az elmúlt éjtszaka a norvég partok fölött három, a légvédelmi tüzérség ütegei pedig francia terület fölött egy ellenséges repülőgépet löttek le.

Szombatra virradó éjtszaka a harcra repülőök egyik köteleke támadást intézett Sunderland fontos angol kikötő és légi támaszpont ellen. A bombázás következtében kiterjedt tüzek keletkeztek.

Szombatra virradó éjtszaka a Csatornában tengeri ütközet volt, amelynél könnyű német tengeri egységek elsüllyesztettek egy brit rombolót, egy brit gyorsnaszádot pedig felgyújtottak.

Moszkvának sürgős szüksége van az iráni szovjet megszálló csapatokra

Az iráni brit csapatok megszállták Teheránt és felváltották a szovjet egységeket. A brit csapatok teheráni bevonulásának nemcsak a lakosság nyugtalansága volt az oka, hanem mindenek előtt az a tény, hogy

az iráni szovjet erőkre sürgős szükség van a keleti arcvonalon.

A szovjet hadvezetőség meghiúsult támadó kísérletek folytán elszenvedett embervesztésűk pótlására kénytelen, azonnal kivonni csapatait Iránból. A keleti hadihelyzet súlyosbodása miatt az angolok különös aggodalommal igyekezzenek erősíteni az iráni védelmet.

ELFOGTAK EGY SZOVJETDANDAR EGÉSZ VEZÉRKARÁT

Berlin. A nemzetközi tájékoztató iroda közlése szerint a keleti front középső részén pénteken is tervszerűen folyt a német ellen-támadás. Az ellenséges egységek bekerítésével képezett nagy katlant, három kisebb katlanra osztották és a körülvevett ellenséges osztagokra a megsemmisülés vár.

Pénteken a harcok során egy szovjet páncélos dandár egész vezérkarát elfogták. A szákmány és a hadifogylok száma óráról-órára növekszik. A Weliki-Luki szakaszon és attól északra ugyancsak bekerítették több ellenséges egységet és azokat felmorzsolták.

Afrikában előre nem látott akadályokba ütköztek az angol-amerikai csapatok

Az afrikai helyzet ma már nem rózsaszínű ábrándok tárgya az angolszász világban. Az angol és amerikai közvélemény növekvő idegessége és tájékozatlansága éreztető, — írja ezzel kapcsolatosan a Popolo di Roma. — Mindennél többet mind az angolsajtó magatartása.

A Daily Express szerint a novemberi lelkes hangulat Londonban annak a belátásnak adta át helyét, hogy még sok, kemény esata vár az angol-amerikai erőkre, melyek előre nem látott vereségeket szenvedhetnek. A Daily Sketch szerint a hírtelen csend a sajtóban nagy zavart és tájékozatlanságot okozott az angolszász közvéleményben. Egy dolog biztos: nincs oka derüléstésre.

Óva inti az angolszász közvéleményt a felületlen derüléstől a Times is.

— Miközben azt hittük, — írja az angol lap, — hogy döntő győzelmet aratunk, oly súlyos csapást kaptunk, mely majdnem elkábított bennünket.

Kellemetlen meglepetések várhatnak még Londonra és Washingtonra s ezért senki se ringassa magát győzelmi ábrándokban! — írja több más londoni újság.

Az afrikai harci eseményekkel foglalkozva a londoni rádió is beismerte, hogy a tengelycsapatok rendkívül értékes erősítéseket kaptak s az angol-amerikai erők Tuniziában visszavonulásra kényszerülnek. Utánpótlási vonlaikat szakadatlanul támadják a tengely légi erői.

— Most már világosan látszik, hogy Tuniziában a kérdés megoldása sokkal súlyosabb, mint ahogyan azt eleinte remélték, — írja a Times.

Tuniziában előnyomulnak a tengely erői

A nemzetközi tájékoztató iroda közli, hogy Tunizia középső részében Tebourba elfoglalása után a tengelycsapatok nyomása egyre nagyobb veszélyt jelent az ellenségre. A német páncélos egységek Tebourbatól délnyugatra mintegy harminc kilométernyire elfoglalták egy folyó biztosító állását. A harcokban az angolszászok harminchét páncélost és több közepes nagyságú űteget veszítettek.

Általánosságban megállapítható, hogy a tengely hadműveletei folyamatosan előrehaladnak.

A Tunizia feletti légitérben a német és olasz légerő feltétlen ur. Azokat az angol ejtőernyősöket, akik a német vonalak mögött egyes helyeken leereszkedtek, hamarosan ártalmatlanná tették.

Olasz torpedóvető repülőgépek elsüllyesztettek két ellenséges utánpótlást szállító hajót, összesen 25.000 tonna tartalommal. Bone közelében a légerők több űteget harcoképtelenné tettek.

VALÓTLAN HÍRESZTELÉS EGY OLASZ KÓRHÁZHAJÓRÓL

Róma (Rador). A Citta di Trapani nevű olasz

kórházhajó elsüllyesztésével kapcsolatban ellenéges forrásból azt híresztelték, hogy a kórházhajó hadianyagot és benzint szállított. Olasz illetékes körök határozottan cáfolják ezt a valótlán állítást és hangsúlyozzák, hogy a Citta di Trapani fedélzetén csak a személyzet és egészségügyi anyag volt.

EINDHOVEN HOLLAND VÁROS POLGÁRI LAKOSSÁGÁNAK VESZTESÉGE

Berlin (Rador). A brit repülőök december 6-i támadása Eindhoven holland város ellen a holland polgári lakosság részéről nagy veszteségeket követelt. Az eddigi hírek szerint 109 ember életét vesztette, nyolcvanhét egyén eltűnt és hatvannégy súlyosan megsebesült. A könnyebb sebesültek száma 207.

A halottak legnagyobb része asszony és gyermek.

Az áldozatok nagy száma főleg annak tulajdonítható, hogy a támadó repülőgépek fedélzeti fegyverekkel lötték a lakosságot. Eindhoven város területén 218 házát összerombolt a támadás, míg 700 lakóház súlyosan megrongálódott.

Az Egyesült Államok volt római nagykövetét Rooseveit a forrongó Indiába küldte megfigyelőnek

Genf. (NTI). Rooseveit elnök William Philipps volt római amerikai nagykövetet kinevezte indiai személyes képviselőjévé.

Rooseveit elnök nyilatkozata szerint Philipps munkaköre „egy diplomáciai külképviselet szokásos ügyköre” lesz. Philipps kinevezése a washingtoni kormány kívánságára történt s mint a Fehér Házban kijelentették, az északamerikai „diplomáciai kar egyik

legkiválóbb tagját” jelölték ki személyében a függő kérdések megoldására s az indiai helyzetről való lehető legpontosabb jelentéstételre.

Philipps átveszi az újdelhi északamerikai misszió vezetését. Ezt az amerikai érdekképviseletet, mint ismeretes a washingtoni kormány megbízásából 1941 novemberében Thomas Wilson szervezte meg.

Miért nincs Indiának korszerű, nagy hadserege

Genf. (NTI). A Times című angol lap az indiai fegyveres erők kérdésével foglalkozva megállapítja, hogy a lakosság számarányához viszonyítva az indiai hadsereg siralmasan gyenge.

Kiképzők, szakemberek, mérnökök, fegyvermesterek és orvosok hiánya az oka annak, hogy Indiában nem lehet nagyobb, korszerű hadsereget létesíteni. Leg-

nagyobb akadály a korszerű hadsereg szervezésének magától értetődően a felszerelés hiánya.

India önerejéből képtelen hadi felszerelését biztosítani.

Anglia és Amerika pedig, a rendelkezésre álló csekély hajóterrel nem tud elegendő fegyvert, lőszert és egyéb hadianyagot szállítani Indiába.

Kong a vészharang a Nobel-díjasok lakomáján

Az angolszász imperializmus és a bolsevizmus békés együttműködése elképzelhetetlen, — győzeimük esetén újabb világháború fenyegetné az emberiséget

Tizenegy Nobel-díjas író Newyorkban a fehér asztal mellett találkozott s a lakomán, — mint a Rador római jelentése közli, — politikai nyilatkozatok is elhangzottak.

Thomas Mann, az 1929-ben Nobel-díjat nyert író személyesen nem jelenhetett meg az összejövetelen, üzenetét leánya, Erika olvasta fel. Thomas Mann aggodalmának ad kifejezést az angolszász-szovjet kapcsolatok alakulását illetően. Teljesen egyetért Harold Clayton Urey amerikai kémikussal — aki 1934-ben kapta meg a Nobel-díjat, — és nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy

az angolszászok és a Szovjetunió viszonyában rendkívül heves surlódásokra lehet számítani és ezért aggódva tekint a jövő elé.

Jellemző, hogy még az ugynevezett „szövetkezett” nemzetek győzelméért lelkesedő Nobel-díjasok

is anyitják, hogy az angolszász nemzetek és a Szovjetunió együttműködése a béke helyreállítása után lehetetlenné válik. Nemcsak Anglia és az Egyesült Államok között támadhatnak ellentétek, de

Az egész angolszász világ szükségszerűen szembe kerül a Szovjettel.

Az angolszász imperializmus és a bolsevizmus megütkezése maga után vonja az ellentétek kiújulását s kibombantja az újabb világháborút. (Rador).

„Rádió javítóműhely”

Rossz készülékét garancia mellett javítjuk. Rádiólámpáit (csöveit) bemérjük. Rádió műhely: IV., Bulv. Berthelot 7 (szuterén). Telefon 43-23. az új Notre Dame-zárda mellett.

Kormányválság Ausztráliában

Amszterdam. (NTI). A brit hírközvetítő szolgálat Canberrából (Ausztrália) származó értesülés alapján közölte, hogy kormányválságot idézett elő az a kérdés, hogy az ausztráliai milíciát a földrészen kívül is háborúba küldjék, vagy nem. Az ellenzék hevesen támadja Curtin miniszterelnököt, mert ő is ajánlotta a munkáspártnak a vonatkozó törvény módosítását. Curtin a mellett kardoskodik, hogy az ausztráliai milíciát a Csendes-óceán déli részén, Ausztrálián kívül is harcba vessék.

A vita következtében a kormány valószínűleg felveti a bizalmi kérdést.

Kommunista és terrorista meienyök letartóztatása Franciaországban

Vichy. A francia rádió közölte, hogy a francia rendőrségnek a kommunisták és terroristák elleni hadjárata az utóbbi időben újabb eredménnyel járt. Marseilleben nagyszabású titkos kommunista szervezetet lepleztek le,

amelynek huszonkét vezető tagját letartóztatták. A nyomozás megállapította, hogy az őrizetbe vett egyéneknek részük volt a legutóbbi robbanóanyagmerényletben. A házkutatások során nagymennyiségű propaganda-iratot találtak.

Clermont-Ferrandban harmincezer darab kommunista iratot foglaltak le a rendőri hatóságok.

Párizsban tízenyolc terroristát tartóztattak le, akik résztvettek az október hónap óta elkövetett tíz merényletben.

Szabályozták

a zseblámpa elemek árát

Az országos ár-kormánybiztosság a hivatalos lap december 11-i 291. számában megjelent rendelet legmagasabb árakat állapít meg a zseblámpa elemekre és zseblámpákra.

Négyzetelaku 4.5 volt erősségű zseblámpa elem ára a gyárban átvéve 31.50 lej, nagyban 33.50 lej, kicsinyben 45 lej darabonként.

Hengerelaku kétcéllás 3 volt erősségű zseblámpa elem ára a gyárban átvéve 19 lej, nagyban 23 lej, kicsinyben 27 lej darabonként.

Hengerelaku vastag egycéllás 1.5 volt erősségű zseblámpa elem a gyárban átvéve 20.50 lej, nagyban 37 lej, kicsinyben 44 lej darabonként.

Rádiókészülékeknél használatos 10—150 volt erősség közötti anódelem a gyárban átvéve 8 lej, nagyban 10 lej és kicsinyben 11.75 lej voltonként.

A négyzetelaku zseblámpa elemekbe alkalmas lámpa gyári ára 101.70 lej és 146.50 lej között változik minőség szerint. Ezeknek a cikkeknek a kicsinyben való ára 132 lej és 187 lej között mozog.

A 3 volt erősségű elemet használó lámpák ára a gyárban átvéve minőség szerint 36.75 lej és 45.75 lej között változik, míg a kiskereskedői ár 49 lej és 66 lej között van.

A megszabott árakhoz úgy kicsinyben mint nagyban való vételnél az eladó csak az egyszázalékos számlabérelvet és az ötszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket számíthatja. A zseblámpa elem, anódelem és zseblámpa gyárak kiárusító üzletei tényleges szállítási kiegyenlítés címén a 4.5 voltos elem árához 1.50 lejt, a kétcéllás 3 voltos elem árához 0.75 lejt és az 1.5 voltos egycéllás elem árához 1 lejt számíthatnak hozzá darabonként. Anódelemeknél ez az összeg 0.50 lej voltonként, míg a zseblámpáknál 0.75 lej

December 27. után mind a zseblámpaelemek és anódelemek, mind pedig a zseblámpák csak a gyár, valamint a nagy- és kicsinybeni ár megjelölésével hozhatók forgalomba.

A Református Ifjuság karácsonyi kiállítása
DECEMBER 13-án és 20-án (A Református Házban III., Strada Cipariu 1)
Gyermekjátékok nagy választékban

Az olasz és japán külügyminiszter beszéde az Egyesült Államok ellen folytatott közös harc első évfordulóján

Minden csepp kiontott véért Anglia és Amerika felelős

Ciano gróf olasz külügyminiszter beszéde elején a Duce egy évvel ezelőtt mondott szavait idézte: „Japán belépése a háborúba a tengelyhatalmak oldalán biztosítéka a győzelemnek, mert Japánt sem megközelíteni, sem legyőzni nem lehet. Gazdag sziget-ország lett, egyike a világ leggazdagabb népeinek, jutalmul hősi harcaijért.” A nagy harc földrajz, politika és szellemiség szempontjából meg fogja változtatni a világot. Ez a harc csak védekezés és soha se feledjük, hogy az 1940. szeptember 27-én megkötött hármás egyezmény senki ellen sem irányult, csak igazságos követeléseket állapított meg. A harc a Csendes-óceánon ugyanolyan okok következménye, mint Európában és az Atlanti-óceánon, vagyis az életre és a munkára, a térre és a levegőre vonatkozó émaradhatatlan jog alapján.

E jogaink elérését a három nép évtizedeken át haszntalan várta, csak félrevezetés lett a részük.

Az egész olasz nép, amely harminc hónap óta küzd Németország oldalán a Földközi-tengertől az Atlanti-óceánig, a Balkántól Oroszorszáig s Afrikáig, üdvözi a japán népet a dicsőséges évfordulón.

Az olasz külügyminiszter a Duce szavaival fejezte be üdvözlő beszédét, mondván, hogy örök értékért folyik a harc, az olasz nép élete vagy halála forog kockán. Az emberiség még soha sem látott ekkora ki-

delmet két világ között és az olasz nép az óriási dráma egyik főszereplője. Az idő csak egyetlen parancsot ad: a harcot a szövetségesekkel, a küzdelmet a jövőért és a halottak áldozatának biztosításáért.

Tani japán külügyminiszter beszédében a következőket hangsúlyozta: Egy év után büszkén tekinthet a három szövetséges nép, németek, olaszok és japánok, az elért hadi sikerekre, amelyek alapkövei az eljövendő új világnak. A felelősség a kiontott véért Angliát és Amerikát terheli,ők idézték elő ezt a háborút. Japán a békét akarta, azt akarta, hogy Mandzsukuo fejlődését támogassa, hogy Kinával való viszonyát szabályozza, Burmával és Indo-Kínával együtt dolgozhassék és gazdasági életét a Fülöp-szigetekkel kiépítse. Mindezt megakadályozta Anglia és Amerika, sőt Japán bekerítésére törekedtek.

Japán törekvései a természeti helyzetből és kényszerből származnak.

Az angolszászok meg akarták akadályozni a természetes elmaradhatatlan fejlődést, hatalmi mámoruktól és gazdasági kapzsiságuktól fítve, képtelenek lévén fölfismerni azt, hogy egy új világnak kell megszületnie a népek életét biztosító erkölcsi felfogás szerint. Minthogy a világ békéjének megőrzésére vonatkozó minden terv összeomlott az angolszászok hatalmi gőgjén és értelemlhiányán, meg kell vinni a harcot a világ megújulásáért, igazságos rendjéért.

Kiéleződött a viszony az Egyesült Államok és Spanyolország között

Roosevelt elnök helyesli csatlósainak spanyolelles harcát

Amszterdam (NTI). Battista, Kuba köztársasági elnöke — mint ismeretes, — e napokban Roosevelt elnök vendége Washingtonban. A kubai államfő Rooseveltnél kívül más északamerikai vezető személyiségekkel is tanácskozik.

Buenos Aires (NTI). Az United Press hirszerző ügynökség közli, hogy az Egyesült Államoknak a tengelyhatalmak ellen való hadbalépése óta Roose-

velt elnök első ízben foglalt állást Spanyolországgal szemben.

Roosevelt elnök, Battista kubai államfő washingtoni látogatásáról nyilatkozva az United Press munkatársának azt mondta, hogy meglepéssel értesült arról, hogy a kubai köztársaság harcolni akar a „falangisták és a többi kémek ellen.”

Svájci és francia terület fölött tartanak „bombázási főpróbát” a brit repülők

Az angol légiereő repülőgépei, — mint a Stefaniroda Rómából jelenti, — Svájc semlegességét megsértve — a péntekről szombatra virradó éjszaka ismét Észak-Olaszország fölül repültek. Utközben a brit repülők svájci falvakra, sőt a savoyai Annecy francia város környékére is bombákat dobtak. A brit támadásnak emberáldozata is van.

— Ilyesmi nem első ízben történik — állapítja meg a Stefani-iroda szerkesztője. — A svájci tiltakozásra Londonban természetesen ezúttal is azt fogják válaszolni, hogy — tévedés történt, a francia terület

ellen intézett támadást pedig azzal fogják majd indokolni az angolok, hogy az most a tengelyhatalmak ellenőrzése alá tartozik s a franciáknak el kell viselniük a légi támadásokat. Az igazság ezzel szemben az, hogy a brit légiereő pilótái Olaszország felé vezető újukon ki akarták próbálni, jól működnek-e a repülőgépek bombavető készülékei és a bombázás eléri-e a kívánt hatást. Hogy semleges, svájci falvak e próba szenvedő alanyai, vagy francia helységek, az az angolok számára nem bír jelentőséggel.

Gyújtóbombák özönét zudították Annecy francia város környékére

Párizs (Havas-OFI). A franciaországi Annecy vidéke felett pénteken este a repülőgépek áthaladásakor világitó rakétákat láttak és erős robbanásokat hallottak. Rövid idő múlva megállapítást nyert, hogy a ledobott gyújtóbombák tüzeiket okozták a nem messze fekvő cselemlő telep. A bombák több lakóházat megrongáltak.

Az egyik ledobott bomba egy embercsoportra esett, amelynek tagjai éppen az óvóhelyre igyekeztek. A bomba öt méter mély és tíz méter átmérőjű tölcéért vágott a földbe s a keletkezett légnyomás kétszáz méteres körzetben valamennyi házat többé-kevésbé megrongált.

SVÁJCI HELYSÉGEK BOMBÁZÁSA

Bern (Stefani). Pénteken este 20 óra 30 perckor Bernben, Baselen s valamivel később Zürich városában is légi riadó volt. Svájc különböző helységeire bombákat dobtak. Bernben úgy vélik, hogy a bombákat a svájci semlegességét megsértő angol repülőgépek dobták le.

MERÉNYLET SVÁJC LEGFORGALMASABB HEGYI ÚTVONALA ELLEN

Bern (Stefani). A svájci helységek bombázásával kapcsolatosan megállapították, hogy az angol légi támadás a svájci nemzetközi vasúti forgalom ellen irányult. A Szent Gotthárd — Szimplon vasutvonalát — a svájci Alpokon Olaszországba Németországba vezető főutvonalat — már a múltban is támadták brit repülők. Acélsodronyokat és gyúlékony anyaggal telt tartályokat bocsátottak le léggömbön, azzal a szándékkal, hogy megszakítsák a magasfeszültségű áramot, rövidzárlatot és tüzeiket idézzenek elő.

LÉGI RIADÓ LYONBAN

A Havas-OFI ügynökség közölte, hogy brit repülőgépek esőtörtőkön gyújtóbombákat dobtak több franciaországi helysége és géppuskával tüzeltek vonatokra. Észak- és Nyugat-Franciaországban több utas és vasúti alkalmazott életét veszítette, vagy megsebesült. Lyonban pénteken este negyvenötperces légiriadó volt.

A köhögés azonnali gyógyítása

Sokszor nem tulajdonítanak jelentőséget a hideg idő vagy a huzat következtében támadt köhögésnek, amely azonban szövődeményeket okozhat: rekedtség, heves köhögési rohamok, légsőhurut stb. Az „Ephedil Asfar” szirup, amely gyógynövények főzetéből és a szervezet normális működésére ártalmat-

lan különböző sókból készül, bármilyen köhögést meggyógyít és kiküszöböli a szövődeményeket. Az „Ephedil Asfar” szirup bármilyen gyógyszerárban és drogeriában kapható. Főlerakat: Asfar laboratórium, București, Olariu-u 11.

Vasárnapi levél

Kedves Szerkesztő Ur!

Már csak elmondom, hogy a minap ismét találkoztam a barátommal, aki így szólt hozzám:

— Jó, hogy találalak, legalább kíségetesz.

Megvallo, nem szeretem, mikor így kezdik a beszélgetést, mert ennek a kezdetnek rendszerint pénzkérés a folytatása. Azért előre védekeztem:

— Szívesen, csak pénzt ne kérj. Nem azért, mert nem bírok henned, hanem, mert nekem sincs.

— Dehogy, nem arról van szó, sőt, ellenkezőleg! Itt nem te mánndt tudsz, már jól, vagy rosszul, — fizetett az őszinte védekezésért. Lenyeltem.

— Kérlek, mit parancsolsz?

— Tudod, a napokban egy kis pénzhez jutottam. Valami régi tartozást fizettek vissza. Tanakodni kezdünk a feleségemmel: mire fordítsuk. Neked többféle terve volt, az ilyesmiben nagyon leleményesek az asszonyok.

— Vegyünk egy szép kövér disznót.

— Nem, mert ezt megesszük, holott olyat kell venniünk, ami megmarad, hogy még az unokáinknak is hirdesse, hogy volt egy becsületes adós, aki — ha évek múlva is, de visszafizette tartozását.

— Akkor, ha disznót nem veszünk, vegyünk rókát, legalább egy ezüst rókát, azt nem esszük meg, az megmarad.

— Elrakoztam. Először, mert én — mint tudod — vallásos ember vagyok, már pedig a bibliában meg van írva, hogy ne gyűjtsetek kincset, amit a moay megemészti s a rókát könnyen megemészti, meg ha ezüst is. Másodszor tiltakozott a szociális érzésem, hogy a feleségem rókát viseljen, amikor sok szegény embernek egy jó kabátja sincs. Harmadszor, mert a rókára különben is haragszom, mióta meghazudtolta a régi szép magyar közmondást, hogy egy rókáról nem lehet két bőrt nyuzni, amióta látok hölgyeket, akik két bőrt nyuznak le, ha nem is egy rókáról, hanem egy férjéről. Tehát nem veszünk rókát, hanem valami mást. De mit? Hopp! Megvan! Mire való a Déli Hírnap legváltozatosabb része, az apróhirdetések oldala? Ez most még érdekesebb, mióta nem különítik el rovatok szerint: állás, adás-vétel, stb. Tehát keressünk, mit vegyünk? Olvassuk sorba a vastag betűs szavakat. Kisebb szövede, kis család ház, — nem, ehhez kevés a pénzünk. Modern sky, nem. Bérbe finom gyermek-kisasszonyt, nem, nem. De hova jutottunk? Gyermek-kisasszonyokat árulnak? Megnézem közelebbről és látom, hogy csak felvesszük. Hát elesett? Milyen könyörületes, hogy felveszi és mondják, hogy rossz a világ!? Vagy alkalmazza? Lehet. Nem érek rá tovább töprengeni, mert vásárolni akarok. Tehát tovább keresek. Végre megvan: Két orosz nunci sürgősen és jütányosan eladó. Ez az „ez kell nekem. Orosz, tehát nem lesz drága, mert orosz, hát ennek most nincsen amint magyarul mondják: konjunkturája.

— De kettő, vetj ellen a feleségem.

— Dupla, vagy semmi, ugys ez az elvem. És ha jütányos, kettő is kitelik a pénzünköl. Aztán meg a nóta is azt mondja, hogy csak páros nureival szép az élet. Olyan jó kedvem lett hirtelen, hogy madarat lehetne velem fogatni, ha nem nureit akarnék fogni, azaz, hogy venni.

— Hát aztán tudod-e, hogy mi az a nunci, kérdi tőlem kaján mosollyal a feleségem.

— Már hogyné tudnám, feleltem büszkén, két orosz fakutvusz, két szép nagy hatalmas fakutya. Kettő, egy pár, egy ur és egy hölgy, bizonyosan jó szapora faj, micsoda nagyszerű befektetés lesz!

— Tévedsz, hűtött le a feleségem. Akkor ott volna az ujságban, hogy pedigrével, ennek pedig nincs.

— Bizonyosan elvesztette, míg a Don mellől, vagy a Kaukázusból idejött. Nem elég szegénytől, hogy ilyen nagy utat megtett, még azt is kívánod, hogy pedigréje is legyen.

— Nem, ez nem kutya!

Engedtem a feleségemnek, mint mindig. De hát mi? Elő a lekszikonokat. Nem találjuk. Keressük Radó Antal Idegen nevek szótárában. Nincs. Hát érdemes volt ennyi pénzt fektetni könyvbe, ha még a nunci sincs benne, nem jobb lett volna egyenesen nureiba fektetni, két orosz nureiba?

— Hopp, én már tudom, kiált fel a feleségem. Ez franciául van és így kell olvasni: nörusz.

— Tévedsz kedvesem, feleltem, mert ez angolul van és magyarul pesztrát jelent. Azt pedig nem veszek.

— Kérlek, fejezte be a barátom, ebben segíts ki, mondd meg nekem, mi az a nunci, a két orosz nunci?

— Bőr, állatbőr, magyarul szőrme és így ismét oda jutottál, ahova a rókával.

— Nem, nem veszem meg, tiltakozott hangosan a barátom. De mit vegyek?

— Tudod mit? Jöjj el jótékonyasági egyesületeink karácsonyi kiállítására, ott jó helyre feheted a pénzedet. Remélem, Kedves Szerkesztő Ur, Ön is eljön. Öszinte tisztelettel

DELI PETER

HIREK Kayser Lajos nagyprépost — nyolcvan éves

A Deli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadói hivatal: I, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 4. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyedévre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hatoságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

A szórakozott tudós

A világhírű Mommsen születésének százötven éves évfordulója alkalmából a berlini lapok kedves jeleneteket elevenítenek fel a római történelem eme legnagyobb tudósának szórakozottságáról. A híres történetíró szórakozottságát már az egész város ismerte s amikor a népszerű tudós átkelt az utcán, a kocsik és autóbuszok rendszerint megálltak, hogy utat engedjenek neki. Az egyik autóbusz-kocsis ilyenkor ezzel a megjegyzéssel szokott a közönséghez fordulni:

— Most megy az öreg Mommsen az egyetemre. Jó lesz, ha megállunk egy pillanatra!

Ha villamoson utazott Mommsen, rendszerint hatalmas fölénységekbe merült. Egy alkalommal erős tüsszenetési inger vett rajta erőt, zsebkendőjét azonban természetesen otthon felejtette. Már éppen ki akart szállni, amikor egy kis gyermekéz fehér zsebkendőt nyújtott át neki.

— Jó gyermek! Hová kell aztán a zsebkendőt visszaküldönnem — köszönte meg a kendőt Mommsen.

A kis leány érthető zavarral válaszolt:

— De papa, hiszen én vagyok, a kis Anna! Anyuka velem küldte el a zsebkendőt, mert otthon felejtette!

A jelenet megértéséhez tudni kell, hogy Mommsennek éppen egy tucat gyermeke volt.

— Hitler vezér kihallgatáson fogadta a hollandi nemzeti szocialista mozgalom vezetőjét. Berlin. (Rador). Hitler vezér a vezéri főhadiszálláson kihallgatáson fogadta Mussart, a hollandi nemzeti szocialista mozgalom vezetőjét, akivel hosszas megbeszélést folytatott. Mussart kíséretében volt a rotterdami polgármester és Rotterdam város nemzeti szocialista mozgalomának Müller nevű kiküldöttje is.

— Változatlan a liszt árja. A pénzügyminisztérium december 10-én kelt 861.878. számú körrendeletében közölte a pénzügyigazgatóságokkal, hogy a december 5-én kelt 800.996. számú távirati rendelkezést megsemmisítve, mind a malomból kikerülő, mind pedig a lisztet feldolgozó gyárak és nagykereskedők raktárában található lisztmennyiségre fizetendő 0.50 lejes kilogrammonkénti fogyasztási adót nem kell leróni. Az érdekelteknek nem kell nyilatkozatot benyújtaniuk és további intézkedésig szünetel a liszt-készletek leltározása is. A kereskedelmi malmokból kikerülő lisztre tehát a régi, 1.45 lejes, a városi és elővárosi parasztmalmokból elszállított lisztre pedig 0.25 lejes kilogrammonkénti illetéket kell fizetni.

— Adományok. T. F. Szent Antal nevében Timisoara-Temesvárott a magyar répközösség hadiárvai számára 1200 lejt adományozott.

— Cipőtalpkérvények ügyében döntő aradi bizottságok. Aradon a cipő- és cipőtalpkérvények ügyében az alábbi két bizottság dönt: 1. Sincal Gheorghe, Iecan Grigore és Motiu Ilie. 2. Lupas Octavian dr., Pop Cornel dr. és Muica Ioan dr.

— Ezer százalékot meghaladó drágulás Portugáliában. Lisszabon. (Stefani.) Hivatalos kimutatás szerint az 1914. évi árakhoz viszonyítva 2876 százalékkal drágult a megélhetés Portugáliában. 1939. augusztus hónapja óta a drágulás 160 százalék.

Ünnepi zugással szólalnak meg ma a timisoarai ter esvári ősi katolikus püspöki székesegyház harangjai. És magasztos hangjával felbug az orgona. Harangzúgás és orgonaszó jelzi az ünnepi percet, amikor ma a székeskáptalan nagyprépostja a régi, barokk-diszes boltzatok alatt a fényárban tündöklő főoltárhoz vonul. Gaádi Kayser Lajos pápai protonotárius, a székeskáptalan nagyprépostja, szép és ritka ünnepet ért meg: a mai napon tölti be nyolcvanadik életévét. A Gondviselés akaratából teljes egészségben, sokoldalú tevékenység közepette és úgy, hogy értékes, áldásos munkájával, vonzó egyéniségének szeretetreméltóságával és főleg jószágos, nemes szívével mindenki nagybecsülését és őszinte szeretetét vívta ki.

A nyolcadik decennium mérőföldkövével nagy távlatokat tár fel a megjárt életut. Nyolcvan év távlatán hatol keresztül a vizsgálódó szem és a fontosabb állomások szemléletéből igyekszik kimerítő képet alkotni. Gaádi Kayser Lajos pápai protonotárius, a timisoarai temesvári székeskáptalan nagyprépostja ezen az összefoglaló képen végleges tiszteltreméltő alkotó egyéniség. Megértő szíve volt és van mindenki iránt és csodálatos megértése minden adottságban a lehetőségek és a szükséges és üdvös tennivalók dolgában. És meglátásait nyomban követi a tett. Egész lélekkel, egész munkával lép a porondra, amikor a katolikus nép érdekéről, javáról van szó, mert ez az ő népe a szívéhez nőtt.

Kayser Lajos a Bánság szülőfölte. Buzias-Buziásfürdőn született 1862 december 13-án. Szülei gherthenesi-gertenyesi nagybirtokosok voltak. A családi tűzhely bensőséges, melegséget oltott szívébe s a mások megértése és megsegítése — családi uri hagyomány. Egy hosszú életre példaképe az édesapa és az édesanya. Az apa, gaádi Kayser Sándor nyugalomba vonult ulánuskapitány, az egész környék tanácsadója, megsegítője volt. Jegyzőség nem lévén a faluban, a nép minden ügyesbajos dolgával a földesurhoz fordult, aki mindent a legjobban elintézte. Tekintély volt a vármegyében és unokaöccse Murányi Ignác főispának. Az anya, gertenyesi Hollósy Laura pedig ugyancsak jószágos anyaga volt a népek. Orvosa és patikusa volt mindenkinek, gyógyította az egész falut. Egyébként igen előkelő, művelt család. Rokonságban Lonovics Józseffel, az országos híri csanádi főpásztorral, meg Lonovicsné Hollósy Kornéliával, a „nemzet csalogányával”.

Kayser Lajos már gyermekkorában vágyott a pápi pályára. Alig múlt husz éves, máris elvégezte timisoarai-temesvári teológiai tanulmányait. A püspöki irodában került tollnokként, majd a belvárosi plébániára hitoktatóként. Pápai felmentéssel huszonkét éves korában páppá szentelték, majd Sannicolaulmare-Nagyszentmiklósrá rendelték. A fiatal káplánra rengeteg munka szakadt. Amellett, hogy rendbehozta a pasztoráció ügyét a gróf Nákó alapította kórházban, jóformán reámára írt az egész lelkipásztorkodás, lévén plébánosa, Kun dr. kanonok, kiváló természetű tudós és igen elfoglalt ember. Akkoriban állították ott fel kisérletként iparostanonciskolát s ennek szervezésével és igazgatásával a fiatal káplánt bízták meg. Az ő érvelése és előterjesztése alapján vezették be ezérbe az iskolákba a hitoktatást. Sannicolaulmare-Nagyszentmiklóson az akkoriban megindított „Nagyszentmiklósi Közlöny” is szerkesztette. Három év múlva Makón folytatta lendületes munkáját, majd Kiszomboron találjuk, mint plébánost. Itt méhézségyletet alapított és a nép anyagi jólétének emelésére meghonosította a selyemtenyészést, olvasókört, hi-

teiszövetkezetet, szinpaddal és táncteremmel ellátott egyesületi házat létesített 1893-ban megváltozik a munkatér: Szentklaray Jenő tudós történetírótól átveszi a törökbecei plébániát és kieszközli a kegyurnál, hogy a negyvennyolcban tönkrement plébánia-lak helyett újat emeljen. Ottani működésének emléke máiglan fennmaradt a Kayser-telep elnevezésében: az akkori lármas „szocialista” időben gyakorlatilag segítette a népet. Hitelszövetkezetet alapított, nyolc évig díjmentesen vezette, telkeket vásárolt és huszonnégy nincstelen házhelyhez juttatott. A szegényeket a „Szent Antal kenyere” révén látta el rendszeresen. 1904-ben Makón lett plébános, ahol széleskörű tevékenysége máiglan emlékezetes. Tíz tanyai iskola számára külön kápláni — hitoktatói — állást szervezett, egy tanyai és egy városi templomot emelt, a Katolikus Kör számára hatalmas palotát gyűlésteremmel, bevezette az iskolánövéreket a leányiskolába. Tevékenysége nagy tekintélyre juttatja a széles látókörű plébánost, aki közben megjárta Londont, Koppenhágát, Németországot, ismételtén Párizst és az örök várost és egyik rendezője volt a Szent Gellért hamvaihoz Velencébe indult zarándoklatnak. A vármegyei életnek egyik kiválósága. Cimzetes prépost, majd 1917-ben kanonok lett.

Ettől fogva Timisoara-Temesvárott tevékenykedett. Pápai prélatus, majd pápai protonotárius s a káptalan élére került. Az egyházmegyében is sokat tevékenykedett. Számos templomot szentelt, kezelő kanonokja az egyházmegyei Alapítványipénztárnak, elnöke a püspöki szentszeknek, a plébánosi és a hittanári vizsgabizottságnak, a pápi nyugdíjajpai központi bizottságnak, az egyházmegyei Szent Erzsébet-Egyletnek, a magyar fugimnázium és tanonciskola iskolaszékének, püspöki biztosa a piarista főgimnáziumnak. És huszonöt év óta a különböző székesegyházi perselypénzek — nagyarányu jótékonykodás — intézője. Számos jótékony mozzanat az ő megértésének köszönheti sok-sok eredményét.

Kayser Lajos nagyprépost ma nyolcvan éves. Évtizedek fáradságtalan tevékenysége után ma is mindig tevékeny. És vonzó példájával sokaknak szolgál mintaképpül, buzdításul. Huszonhat káplán került ki a keze alól, akik közül tizenketten vannak életben és mindannyian megérdemelt helyre jutottak. A káptalan egyetlen aranymisé tagja és hatvan esztendő óta áll egyházi szolgálatban. Néhány mozzanat nagy vonásokban feltárja tevékenységét: mennyi munka és mennyi jótétemény fűződik nevéhez ezeken kívül is!

Olyanok, amelyek csak a Jóisten aranykönyvében vannak megírva.

Nyolcvanéves születésnapja alkalmából ma délelőtt tíz órakor ünnepélyes szentmisét mutat be a jubiláns az Égek Urának, Boros Béla dr. teológiai főiskolai tanár mondja, a szentbeszédet. Mise után diszes emléklapot nyújtanak át neki a székesegyház képevel s a katolikus egyesületek köszöntésével. A hívők végeláthatatlan serege pedig a valóságban és akik másképp nem tehetik, gondolatban veszik körül gaádi Kayser Lajost, a főpapot és a szivűkhöz annyira közelálló nemes férfit, megköszönvén a Mindenhatónak, hogy valamennyiük javára és igazi szivbeli örömére nyolcvan éves korában is testi és szellemi erőben még megtartotta, kegyelmével megáldotta. Az a meleg, valóban bensőséges érzéshullám rezdül át valamennyiük szívében, hogy bárcsak visszaadhatnának valamit a nyert áldásból és jószágból, amit a nyolcvanadik életévét betöltött gaádi Kayser Lajostól évtizedek folyamán kaptak.

— Halálos baleset az aradi vasúti állomáson. Az elmúlt este halálos szerencsétlenség történt az aradi vasúti állomáson. Petrovici George 19 éves glogovati-óthalmi legényt a sineken az egyik tolató vonat mozdonya elütötte. Súlyos sérülésekkel a mentők a kórházba szállították, de már nem tudtak segíteni rajta, rövid szenvedés után meghalt.

— CSECEMÖGONDOZÓI TANFOLYAM. A timisoarai-temesvári Dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthonban csecsemőgondozói tanfolyamot rendeznek. Az intézet vezetősége készséggel áll a városi és vidéki érdeklődők rendelkezésére. Tekintettel arra, hogy a tanfolyamot nem december elején, hanem 1943 január 2-án kezdik meg, a jelentkezési határidőt is meghosszabbították. A tanfolyamra jelentkezők tehát irataikat (születési anyakönyvi kivonat vagy keresztlevél, iskolai végzettség-ről szóló bizonyítvány), valamint pontos címüket december 20-ig juttassák el a következő címre: Magyar Nőegylet, Timisoara I., Bulevardul Regina Maria 8. Ugyanott adnak bővebb felvilágosítást a tanfolyamon való részvétel anyagi feltételeiről (havi díj). Vidéki jelentkezők az otthonban lakást és ellátást kaphatnak.

— Orvosi hír. Dr. Koralek hazaérkezett, fogászati rendelését újból megkezdte Aradon, Matei Corvin-utca 1. Telefon 26-65 (medic evreu).

— Gyászhir. Bier, született Luniacsek Péterné meghalt. Ma, vasárnap délután három órakor temetik a Timisoara-Temesvár józsefvárosi temető Fégerkápolnájából.

Nem-mozgósított munkások bejelentése a munkügyi felügyelőségnek. A timisoarai-temesvári munkügyi felügyelőség felszólítja a körzetébe tartozó ipari és kereskedelmi vállalatokat, hogy legkésőbb december 20-ig nyújtsanak be kimutatást a felügyelőséghez nem-mozgósított munkásaikról.

— Orvosi hír. Dr. David Zoltán hazaérkezett, ismét rendel, Arad, Ep. Grig. Comsa utca 42. szám (Ioan Calvin). Telefon: 19-14 (medic evreu).

MA
A
R
O
ARAD
TELEFON 24-45
Egy mese, egy álom!
Az exotikus keletről
1001 ÉJTSZAKA MÉSEI

— **Öfelsége Elena anyakirályné meglepetésként** a Principele Mircea egyesület karácsonyi bazárját. Bucuresti. (Rador). Öfelsége Elena anyakirályné udvarhölgyei társaságában pénteken délután meglepetésként a Principele Mircea egyesület karácsonyi bazárját, amelyet a bucaresti tiszti kaszinó dísztermében rendeztek a szegény gyermekek segélyezésére szolgáló alap javára. Az egyesület tagjai meleg fogadtatásban részesítették Öfelsége Elena anyakirálynét, aki meglepetésként a kiállított szöveteket, ruházati cikkeket, gyermekjátékokat, majd köszöntését fejezte ki az egyesületnek a társadalmi téren kifejtett eredményes munkásságáért.

— **Diplomáciai tárgyalások a hadifoglyok megbilincselése ügyében.** Berlin. A Wilhelmstrassen kijelentették, hogy a hadifoglyok megbilincselésének kérdése még a diplomáciai tárgyalások állapotában van.

— **Újítás a villamosvasúti forgalomban.** A timisoarai-temesvári villamosvasúti forgalomban újítást vezettek be. Ezentul a felszállás a kocsi hátsó lépcsőjén, a leszállás pedig a kocsi elején történik. Ez a rendszer már eddig is érvényben volt az automatikusan csukódó villamoskocsikon, most pedig általánosságban is ez lesz a rend.

— **Gyermekünnepély.** A timisoarai-temesvári Magyar Négyes december 20-án, jövő vasárnap délután pont félnyolc órai kezdettel a Tigrului (volt Bon-tilla) utca 7. szám alatt gyermekelőadást rendez, mely alkalmával a Kakuk napközi gyermekotthon kicsinyei szerepelnek; bemutatják azt, amit tanultak s így is köszönetet mondanak az intézet sok nemeslelkű pártfogójának. Az előadás jövedelmét részben a gyermekotthon, részben a Vöröskereszt javára fordítják. A vezetőség szeretettel kéri s várja a közönség minél nagyobb érdeklődését.

— **Nem szabad kifli sütni.** A timisoarai-temesvári városi közelművelési szolgálat közli, hogy a város területén tilos a kifli sütése és fogyasztása. A szabotázstörvény alapján büntették a rendelet megszegőit.

— **A francia minisztertanács ülése.** Vichy. (Rador). A francia kormány tagjai, Laval elnökletével, pénteken minisztertanács ülést tartottak.

— **Légi riadó Brazília keleti partjai mentén.** Stockholm. (NTI). Az United Press ügynökség értesülése szerint pénteken a braziliai Sao Paulo városában légi riadó volt.

— **Volt finn miniszterelnök halála.** Helsinki. (Rador). Mentere Oscar, volt finn miniszterelnök és miniszter, Finnország egyik kiemelkedő személyisége meghalt.

— **Teljesítés kötelezettségeket a hadiárkvák és hadi-özegek iránt.**

— **Táborba utalt községi bíró.** Popescu Constantin, Hulubești község bíróját egy hólapra táborba utalták, mert a hivatalos árnál drágábban adta el a kukoricát és árpát. A községi bíró tisztességét megfosztották.

— **Karácsonyra nem kapnak cukor-pótadagot az angolok.** Amsterdam. (NTI). A brit hírközlő szolgálat ismereti az angol közellátásügyi miniszter közleményét, mely szerint a karácsonyi ünnepekre Angliában senki sem kap cukor-pótadagot.

— **Halálos baleset.** Oprisan Meila az orsovai Dunaparton dolgozott. Munka közben a part leomlott; és maga alá temette a munkást, akit holtan emeltek ki a reáomlott föld alól.

— **Karácsonyi kiállítás és vásár.** Timisoara-Temesvárotról a református ifjúság, mint minden évben, most is megrendezi évi karácsonyi kiállítását. A kiállítás anyagát az ifjúság és az egyház buzgó és tehetséges tagjai készítették, akik régóta folyó szorgalmas munkával szebbnél-szebb játékokat és különféle díszes és hasznos tárgyakat állítottak elő. A kiállítás anyagában különböző értékű tárgyak vannak, így, hogy mindenki anyagi erejének megfelelően vásárolhat szeretneinek, ismerőseinek karácsonyi ajándékot, de mindent jutányos áron. A kiállítás december 13-án, ma vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg a református házban (III., T. Cipariu-utca 1 szám alatt) levő gyülekezeti teremben. Vételkötelezettség nélkül is mindenkit szívesen lát a kiállítás rendezősege.

— **Kozmetika.** Betegh B. Maria, Arad, Vicentiu Bales-utca 14. szám.

— **Svájceban 4,263,000 ember él.** Svájcban a legújabb népszámlálási adatok szerint 1941 december elsején négy millió kétszázhatvanhárom ezer ember lakott.

— **Elhunyt községi jegyző.** Urseni-Magyarmedvesen elhunyt Vitlin Viktor nyugalmazott községi jegyző 83 éves korában. Közbesúllásban álló, művelt ember volt, aki eredetileg orvosnak készült. Vitlin Mailat-Majláthfalván született, éveken át Reces-Temesrékásan és Vingan tevékenykedett mint jegyző. Gyászolja nevelt leánya Szulesné Kis Margit, Szules Andor aradi főmérnök felesége, két nővére, sógornője Konrad Viktória és unokahuga Özevgy Tölgyi Sándorné Gruber Margit.

— **Orvosi hír.** Dr. Naftali Oadon rendelését újból megkezdte, Arad, Horia-utca 7, telefon 19-33 (medic evreu).

A szép és modern hölgy

Kosztelitz
KÖLNI VIZET
HASZNÁL

„1919”
FOIN COUPE
LAVANDE
AIMEÉ
MIURA
RUSSE
CINQ

Kosztelitz

Fotografáló
legszébb karácsonyi ajándék
egy „Prinsen” fotoelektrikus fénymérő
Néhány darab érkezett; ára 3750 lej
CENTRALA-OPTICA
Timisoara-Temesvár, Regele Mihai I., körút 2

— **Elhunyt matrona.** Farnaveni-Dicsőségtérben hosszasan szenvedés után elhunyt örvény csapói és kolosi Réz Mihályné, született csikszentmihályi Sándor Berta, nyolcvanöt éves korában. Az elhunyt nagyszonyon évtizedeken keresztül lelkes munkásságot fejtett ki a jótékony-ság terén és nemeslelkű támogatója volt minden társadalmi mozgalomnak. Halálát leánya és előkelő, kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét közepette ment végbe.

— **Orvosi hír.** Dr. Bodea Eugen, fül-gége-orr szakorvos újból rendel, Timisoara-Temesvár I., Regele Ferdinand 1b. (Löffler-palota.) Telefon 17-43.

— **Aradi szabotázsbíróági ítéletek.** Az aradi törvényszék mellett működő szabotázsbíróóság Feil György san-petrulgermani-németzentpéteri gazdát, aki engedély nélkül lisztet szállított, 3000 lej pénzbírással sújtotta. Újból szabotázsbíróóság elé kerültek Ketsch Lajos mura-seli-zsigmondházi és Zeng András zadorlaci-zadorlaci malmosok, akik az eddigi kétszer négyhónapos munkatáborba való utalásuk mellett most újabb három-három hónapot kaptak. Mindkét malmos korpa nélkül örölte a buzát, fehér lisztet készített. — Darjan Emilia sambateni-szabadhelyi leány, édesapja melmbában engedély nélkül buzát örölt, ezért pénzbírással sújtotta a bíróság, az örölitő Ciupuliga Pascu mikéleki munkást pedig, aki meg akarta vesztegetni a csendőrt, két hónapi fogházra ítélték. — Pecican Nicolae sambateni-szabadhelyi gazda engedély nélkül borjút vágott, ezért két hónapi munkatábor kell elszerveznie. — Talpai Mátyas schöndorf-szépalfalusi lakos egy hónapi munkatáborot kapott, mert lisztet árult.

— **Anyakönyvi hírek.** A timisoarai-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Jostz András asztalossegéd fia Helmut, Jonita Ioan vasúti könyvelő fia Eugen. Soós József hentessegéd leánya Teréz, Simon Virgil dr. ügyvéd leánya Stela. Házasságot kötöttek: Pincus Jenő pék és Ham Irma, Hay Artur műszerész és Kaufmann Arabella, Cristean Nicolae gépkocsivezető és Paling Franciska, Papp Iu Iu törvényszéki bíró és Dobos Maria. Meghaltak: Entner Emma 48 éves, özvegy Bier Péterné Luniacsek Erzsébet 81 éves, özvegy Pongrácz Györgyné Schauhál Zsófia 82 éves, Starck Ferenc 9 hónapos, Popovici Imre 3 hónapos, Boldizsár Sándor 53 éves magántisztviselő, özvegy Perv Tivadarné Fűzér Mária 60 éves, Lala István 65 éves zenész, Bieber Károly 86 éves földműves.

— **Orvosi hír.** Dr. Bodaich Richard újból rendel bel- és tüdőbetegeknek, Timisoara-Temesvár III., General Domasneanu (Doja)-utca 4 (medic evreu).

„CORVIN” Hiteleszövevény
tagjának, betétesének lenni, népi köte ességed

Még ma iratkozz be!

Készpénzedet pedig betétként kamatra a „Corvin” Hiteleszövevénybe helyezd el! Gondold arra, hogy a te jág d jából és betétedből — ame y neked jövedelmez is — támogatjuk ocsó kölcsönrel tagtestvéreidre ma engem, honap esetleg már téred is. Gondolj jövődre és takarékoskodj! Befizetés és b-utatis nyelkek: Hétköznap délelőt 9 óra között a Magyar Házban levő irodában Vasárnap d. e. 10-12 óra között. J. herületben Piata Traian-téren, Nenadovics házban, Gradiel-terak. III. kerületben Kieler, volt Novotny vendéglő. IV. ker. ben Pavatz, volt Potyendéglő. V. kerületben (Mehala) Boulevard Hasden 16 szám.

Legkevesebb tagsági díj 1000 lei (2 db. üzlet-rész) fizethető részlet kben is és hetenként is 100 hét alatt, beiratás: d j 5 lei üzletre zenként **Hépepepe: a nyit éisz, amennyit érte teljesítés**

— **Ósi keresztény bazilikára bukkantak Olaszországban.** Pola közelében, a contrade-i erődben egy mészegető-kemence építésének földmunkálatai közben ósrégi keresztény bazilikára találtak. Eddig az oltár alépitményeit, a kripta egyes részeit és az egyik oltártartó oszlopot tárták fel. Az oltárszoborban a szentségek megőrzésére szolgáló üreget fedeztek fel. A most feltárt bazilika azoknak az egyházi építményeknek a csoportjába tartozik, amelyeket leginkább a pogány áldozóterületek helyén emeltek és amelyek közül Pola környékén már néhányat feltártak.

— **Gyászintenzitelt, Voicu Constantin (Arad)** értesíti rokonait, barátait és ismerőseit, hogy a görögkeleti katedrálisban, hétfőn december 14-én tartják meg egy évvel ezelőtt elhunyt szeretett felesége, Voicu C. Marioara lelkiüdvéért a gyászintenziteltet.

Jön! Jön!
Egy bécsi álom

— **Véletlenül agyonlőtte a leányát,** Marinescu Dumitru lipnitai gazda egy fegyvert vizsgálgatott. Közben a fegyver elsült és a golyó a gazda öt éves kisleányának mellébe hatolt. A leánya nyomban meghalt. A gazdát letartóztatták.

— **Közszódt ívott.** Parison Márton 25 éves dolati-dóci földműves öngyilkossági szándékból közszódaoldatot ívott. A timisoarai-temesvári kórházba szállították, ahol meghalt. Az öngyilkosság családi okokra vezethető vissza.

— **Egy kintornás memoárjai.** A prágai országos muzeum kézirategyűjteményében őrzik többek között a múlt századbeli prágai utca legismertebb figurájának emlékiratait. Az emlékirat szerzője foglalkozására nézve utcai kintornás volt. Évtizedeken át járta Prága utcáit és rendkívül magas kort ért el. Életének utolsó éveiben hét vaskos kötetben megírta emlékeit és mindazt, amit több évtizedes pályafutása alatt megélt. A memoár, amelyből öt kötet van a prágai múzeumi birtokában állítólag olyan érdekes, hogy a múzeum igazgatósága most úgy határozott, hogy a még magántulajdonban levő, hiányzó két kötetet is meg fogja szerezni.

— **Orvosi hír.** Dr. Márai fogorvos hazaérkezett és újra rendel, Timisoara I. Bulev. Regina Maria 8. Telefon 35-80 (medic evreu).

KÖZGAZDASÁG

Megállapították az új cukor-árakat

A fogyasztási adó legutóbbi felemelése során, mint megírtuk, a cukorra fizetendő adót 18 lejről 44 lejre emelték kilógrammonként. Az országos ar-kormánybizottság most rendeleti úton szabályozta az új cukor-árakat.

Nagyban való árak bármelyik vasuti állomáson vagy dunai kikötőben átvéve: kristálycukor 129.50 lej, kockacukor 135.50 lej kilógrammonként.

Kicsinyben való árak a kristálycukorra 134 lej, kockacukorra 140 lej kilógrammonként.

Vasuti állomás vagy dunai kikötő nélküli helységeken, illetve ott, ahol van ugyan vasuti állomás vagy dunai kikötő, de nincsen cukorlerakat, esetleg képviselője a cukorgyárnak, az árak kicsinyben a következők: kristálycukor 136 lej, kockacukor 142 lej kilógrammonként.

Cukorkülönlegességek ára nagyban (a fogyasztás hat-hét százaléka): kétszer finomított kristálycukor 134 lej, porcukor 135 lej, angol cukor 141 lej és süvegeukor 135 lej kilógrammonként. Vasuti állomás

massal vagy dunai kikötővel rendelkező helységeken kicsinyben való vételnél ez az ár 4.50 lejjel magasabb, míg 6.50 lejjel emelkedik, ha nincsen vasuti állomás, dunai kikötő, cukorlerakat vagy cukorgyári képviselője.

A melász ára 18 lej, a szárított répaszeleté pedig 11 lej kilógrammonként. A cukorgyárak és termelők között kötött megállapodás értelmében az a melászmennyiség, amelyet ténylegesen a termelők szállítanak el a gyárból 1.50 lejjel drágább mint répa átvételi ára.

A hadsereg és közintézmények részére történő szállításoknál a megállapított árak a számlabélyeg és az iktatási illeték összegével emelkednek.

Az ár-kormánybizottság rendelete végül hangsúlyozza, hogy a cukor régi és új ára közötti 26 lejes különbséget nem a gyáraknak vagy kereskedőknek hoz hasznát, mivel az összeget teljes egészében a kincstár vételezi be.

A szövetkezetek és a kiskereskedők

Azok, akik a gazdasági élet jelenségeit nyitott szemmel nézik, minduntalan tapasztalják, hogy ugye-szen bedobott jelszavak, kelő hangszereléssel megindított, a közérdek mezébe bujtatott ekciók, milyen könnyen meg tudják tévesztetni a közvéleményt. Az elköcsösítés taktikájának ilyen kirívó sikere az a teljes tájékozatlanság, amely a kiskereskedelem idő-szerű kérdései körül uralkodik.

A tisztánlátás érdekében nem árt, ha külföldi példák alapján igyekszünk a gazdasági élet fejlődésé-nek természetes irányát megállapítani. Nézzük Svájcot, ahol a kereskedelem sok évszázados tisztas multra tekinthet vissza. Csodálkozva fogjuk látni, hogy

az ottani kereskedőt már a század eleje óta megalkották a maguk árubeszerző szövetke-zeteit, amelyek a háború kitörése előtt több mint félmillió frank évi forgalmat bonyolítottak le.

Emellett a kereskedői szervezet mellett épült ki a fo-gyaszti szövetkezeteknek négy millió tagot számláló hatalmas hálózata s ezenkívül néhány, kiterjedt fiókhálózatot rendelkező nagy kereskedelmi vállalat is megtalálta mellettiük a maga számítását.

Ilyen körülmények között kiátalalan próbálko-zásnak látszott annak a Duttweiler nevű kereskedő-nek a vállalkozása, aki 1925-ben „Migros” néven vállalatot alapított abból a célból, hogy autókra szereit mozgó boltokból lássa el élelmiszerekkel a fogyasztókat. Elgondolásának alapja az volt, hogy a közönséget rá kell szoktatni arra, hogy az árakat ne külön-böző apró tételekben, hanem előre elkészített egysé-ges csomagokban vásárolja meg, amit úgy vélt elér-hetni, hogy e csomagokat lehetőleg kerek összegben megszabott egységáron árusította. E mellett a rendszer mellett nem kellett bolti személyzet és a ve-rők kiszolgálását az autó vezetője el tuata végezni, ami igen nagy költségmegtakarítást jelentett és az eladási áraknak lényeges csökkentését tette lehetővé. Ugyanezt a célt szolgálta az a rendszer is, hogy egy cikkből csak egyféle minőséget hoztak forgalomba, úgyhogy a változatos raktárkészlet tartásával járó költség és romlási veszteség is elesett. Végül az autók-ról kizárólag készpénzért árusítottak, tehát hitelezési kockázattal sem kellett számolni.

Az új rendszernek a fogyasztóközönség szem-pontjából kétségkívül megvan a maga előnye. Az egyes községekbe, vagy városrészekbe előre megállapított időpontban megerkező mozgó boltban a vevő jóminőségű olcsó árut kapott és sokkal gyorsabban szolgálták ki, mint az olyan boltokban, ahol a hossza-dalmas válogatás az áru kimerése és csomagolása miatt nagyobb számú személyzet sem tudja a kiszol-gálást zökkenésmentesen lebonyolítani. Duttweiler-nek hamarosan sikerült is a közönség bizalmát meg-nyerni, olyannyira, hogy vállalatának forgalma már 1933-ban meghaladta az 50 millió frankot, igaz, hogy ezt a forgalmat csak részben bonyolították le a mozgó boltok, mert a kereskedők ellenakciója folytán a ha-tóságok számos helyen megállították az autókrol való árusítást s ilyen helyeken a vállalat állandó fiókülze-tekét nyitott, amelyek azonban ugyanolyan eivék sze-rint működtek, mint a mozgó boltok. Az említett év-ben az autók száma 41, a fiókülzeteké pedig 98 volt.

Nyilvánvaló, hogy a „Migros” csakis azért érhe-tett el ilyen eredményeket, mert újszerű üzleti mód-szereit szolgálatot jelentettek a fogyasztók számára, tehát

ugyanazt a célt igyekezett más úton megköt-

zelíteni, amelynek megvalósításáért a fo-gyaszti szövetkezetek hosszú éveket óta dolgoznak.

Ezek az új módszerek a szövetkezetek szempontjából nem voltak veszedelemesek és a „Migros” terrogiája-sa a svajci fogyasztási szövetkezetek további erőteljes fejlődését egyáltalán nem hátráltatta. A terrogiás tisztán azoknak a szervezeten kiskereskedői egység-eknek rovasára történt, akik nem érték meg az idők szavát és akik hatósági korlátozó intézkedések sürge-tésével, a fokozatok alapítását tilalmazó törvény kiterőszakolásával igyekeztek pótolni azt, amit az ö-nsegély eszközeinek helyes alkalmazásával, elavult üzleti módszereiknek saját erejükből való megrefor-málásával megtenni elmulasztottak. Amint láttuk, a svajci kereskedők jelentős része már megalkotta a maga árubeszerző szövetkezeit és ezzel rálepett arra az útra, amelyen haladva, bizonyára sikeresen fel-veheti a versenyt azokkal a vállalkozásokkal, amelyek a tőke és szervezetség erejével veszélyeztetik az ön-álló kisgazdaságok megélhetési lehetőségét. A fo-gyaszti érdek az árullatásnak minél tökéletesebb megszervezését kívánja és a jövő azoké, akik ezt a fel-adatot a legjobban tudják megoldani.

FRICTIUNEA
HORIA

A legmegfelelőbb karácsonyi ajándékok!

Villanyvasalók, thermofórok, rezsók villanyberotva készülékek. A nagy hírnevű Philips rádiókészülékek

PHILIPS rádiószalon

Timisoara IV., Boulevardul Carol 14.

Telefon 30-20

Nyomdaipari munkások új munkabére

Bucuresti. A hivatalos lap december 10-i 290. szá-mában megjelent az országos ar-kormánybizottság rende-lete a nyomdaipari munkások új legkisebb és legmag-sabb munkabéréiről.

A rendelet a nyomdaj alkalmazottakat három cso-portba osztja: minősítetlen munkások, ipari munkások és minősített szakmunkások. A minősítetlen munkások 14—18 életév között 13 lej és 24.50 lej, nőknél 10.50 lej és 22.50 lej, tizennyolc életév után 26 lej és 35 lej, illetve 21 lej és 28 lej között mozog. Az ipari munkások 14—21 év között 19.50 lej és 45 lej, a nők 15.50 lej és 36 lej, 21 éven felül pedig 28 lej és 45 lej, illetve 22.50 lej és 36 lej között váltakozó órabért kapnak.

A szakmunkásokat a rendelet két éven alóli és ezen felüli gyakorlattal rendelkező személyek osztályába so-roza. Mindkét osztályon belül négy csoport van. A két évnél kevesebb gyakorlattal rendelkező férfimunkások legkisebb órabére osztályonként 30, 40, 45 és 70 lej, leg-magasabb bére 60, 75, 87 és 100 lej, nőknél 24, 32, 36 és 56 lej, illetve 48, 60, 76 és 80 lejránként. A két évet meghaladó gyakorlatot igazoló szakmunkások bére osz-tályonként így alakul: 21 lej, 28 lej, 31.50 lej és 49 lej, illetve 60 lej, 75 lej, 87 lej és 100 lej. A nőknél: 19 lej, 22.50 lej, 25 lej és 39 lej, illetve 48 lej, 60 lej, 70 lej és 80 lej.

A megszabott munkabérek az első osztályba sorozott városokra érvényesek. A második osztályba került hely-ségeknél nyolc százalékkal, a harmadiknál tizenkét száza-lékkal és a negyedik osztályba sorozott helységekb-n husz százalékkal alacsonyabb a munkabér. A munkabéren kívül minden tizennyedik évét be nem töltött gyermek után havi 500 lej gyermekpótlék is fizetendő.

Az ár-kormánybizottság rendelete végül kimondja, hogy ezek az intézkedések nem érintik a jelenleg érvény-ben levő magasabb munkabéreket és gyermekpótlékokat. Az új munkabérek december 15-én lépnek életbe.

ÓRÁK ÉKSZEREK

REITER JÁNOS

legelőcsobbak

órásüzletében

Timisoara-Temesvár IV., Vacarescu utca 29
(Bar omii-piac)

Javítások éves jótállás menett. Pontos kiszolgálás

MUNKÁRA VALÓ MOZGOSÍTÁS A MEZOGAZ-DASÁGBAN. A földművelésügyi minisztérium az ér-dekeltek tudomására hozza, hogy a mezogazdaság-ban való munkamozgósításra (mobilizare pentru lucru) irányuló kérvények benyújtásának határideje december 31-én lejár. A kérvények benyújtásának helye az illetékes mezőgazdasági kamara.

Aradi élőállatárak. Az aradi városi hivatalos lap közli a legutóbbi aradi állatvásáron kialakult élőállat-árakat melyek a következők: ökör, tehén 400—700 kilós 40—50, sertés 100 kilóig 130—135, sertés 150 kilóig 140—150, sertés 150 kilón felül 160 lej kiló-grammonként.

A második négyéves terv Japánban. Az első négyéves terv keretén belül a hadipar nagyobb ön-állóságához jutott, 1942-ben a második négyéves terv az ipari termelés kibővítését tűzte programjára. Legfontosabb feladat a hajóépítés tempójának foko-zása s az önállatásra való berendezkedés, hogy a meg-levő hajóürrt is háborus célokra lehessen felhasz-nálni. (MN.)

Ellenőrzés alá került a török textilpiac. Azok a török textilgyárak, melynek fonállal való ellátását az állam vette át, rendelet értelmében egész termelésü-ket az államnak kötelesek átadni.

SPORTTESEMÉNYEK

Megalakult a nemzeti bajnokság ügyét intéző bizottság

A nemzeti bajnokság ügyét intéző bizottság újonnan kinevezett tagjai most tartották alakuló ülésüket, amelyen elnökké Batter Vasilet, alelnökké Petruc Adrian alezredest választották meg. Titkár dr. Min-

ciulescu Dan Soimu. A bizottság legközelebbi ülését december 16-án tartja. A román sport ügyét intéző legfőbb bizottság december 14-én délután tart ülést és azon fontos kérdéseket tárgyalnak.

Kupamérkőzésekkel folytatják az őszi idényt a magyar labdarúgócsapatok

A nagyszerű őszi bajnoki idény befejtével, a magyar csapatok nem térnek még teli pihenőre, hanem kupamérkőzésekkel folytatják a labdarugást.

A Magyar-Kupa vasárnapi fordulójába már bekapcsolódnak az NB I csapatok is, a sorsolás pedig a következő:

Komarómi AC—Csepel, DVAC—Gamma, URAK—Vasas, WSC—Kispest, Gázgyár—SalBTC, „33” FC—Ujpest, Makói VSE—Szolnok, KolAC—NAC, Haladás—Elektromos, Ujvidék—Szeged, Békéscsabai Törekvő—Ferencváros, Csepeli MOVE—Postás, Péntéligy—Hangya, BSKRT—Törekvő, Hatvani VSE—DiMÁVAG, Magyar Pamut—Kistext.

Amint látható néhány NB I csapat egymás ellen is játszik és így néhány, ugynevezett nagy mérkőzés is műsoron van.

A Livorno első őszi veresége

Az olasz labdarúgó bajnokság legutóbbi fordulója meghozta a Livorno első őszi vereségét. Az eredmények: Livorno: Juventus—Livorno 3:0 (3:0), Torino: Torino—Triestina 4:1 (2:0), Genova: Liguria—Venezia 1:0 (1:0), Bergamo: Atalanta—Milano 0:0, Róma: Lazio—Vicenza 2:1 (1:0), Bologna: Bologna—

Florentina 3:1 (3:0), Bari: Bari—Roma 2:2 (0:1), Milano: Ambrosiana—Genova 3:0 (1:0). A bajnokságban Livorno 16 pont, Torino 14 pont.

Háromnegyed évszázados a magyar tornasport, amely a Soproni TE-vel egyidős, 1887-ben épült az első tornaacsarnok Sopronban, amelyet most átépítettek és ma van az ünnepélyes megnyitása.

Egyéb külföldi sporteredmények

Pinton nagyszerű vívásával, mindhárom fegyvernemben legyőzték a pádovai olasz főiskolás vívók a budapesti főiskolásokat. A versenyt pénteken tartották Budapesten. Az eredmények: törvívásban 5:0, párbajtőrben 5:4, kardban 5:4. Amint látható párbajtőrben és kardban az olasz hármas csapatok csak a legkisebb arányban győztek. Pinton valamennyi csörtét megnyerte.

Schneider Martin, a német tornász szakhivatal vezetőjével Budapestre érkeztek a német tornászok a hatodik magyar—német tornász viadalra. Az eddigi öt viadalt a németek megnyerték, de a német szakhivatal vezetőjének rádiónyilatkozata szerint a mai verseny teljesen nyílt, mert a magyarok már elérték a németek színvonalát úgy felfogásban, mint kivitelben.

Este 2-3 szem Artin

Ügyeletes gyógyszertárak

Vasárnap, december 13-án Aradon a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Janka (a betegségyógyászati szemben) és Butta (völ. Weisz, Avram Iancu-tér). Hétfőn, december 14-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Stabile (völ. Hajós, a prefektúrával szemben) és Niedermayer (Szerb-palota).

Vasárnap, december 13-án Timișoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszertárak. Belváros: Ionescu (Unirii-tér), Gyárváros: Kigyó (Trajan-tér), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca sarok), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca sarok), Mehálában a Corvin, Fratelian-Ujkisodán a Panajija és Freidorfon-Szabadfalun az Eremicij gyógyszerár. Hétfőn 14-én Timișoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Belváros: Hügel (Libertatii-tér), Gyárváros: Meiszner (Petru Maior-tér), Erzsébetváros: Cristea (Lahovay-tér), Józsefváros: Csillag (General Dragalina-tér), Mehálában a Corvin, Fratelian-Ujkisodán a Panajioth és Freidorfon-Szabadfalun az Eremicij gyógyszerár.

Mozi

Vasárnap és hétfőn a timișoarai-temesvári mozik műsora a következő: Apollo: Egy büntény rejtelme, Capitol: Az idegen nő, Thalia: Detektívasszony, Corso: Broadway Melody 1942, Fratelia mozi (vasárnap): Pincocchio, (hétfő): Hat nap szabadság, Roxy mozi (csak vasárnap): Hat nap szabadság.

AZ ARADI BELVÁROSI MOZGÓK MAI MŰSORA

CORSO TELEFON 23-64

FÖRUM TELEFON 20-10

URANIA TELEFON 12-3

Pazar kiállítású bűnügyi film:

STYX KAPITÁNY

A főszerepben:
Laura Solari — Victor de Kowa
43. háborús híradó.

MA! Az év legizgalmasabb cowboy-filmje!

«A PRERI KAPITÁNYA»

RANDOLPH SCOTT — NANCY KELLY
CESAR ROMEO
44. számú híradó.

MA! A szezon legnevetetőbb francia vígjátéka
LOUCHEN BAROUX — MEG LEONNIER
és HENRY GARAT-ai az

Igy fogják a férjet

című filmünk
42-as híradó.

Az előadások kezdete 3, 5, fél 8 és fél 10 órakor. — Vasár- és ünnepnapokon fél 12 órakor is

Apróhirdetések

HIRDETŐNK FIGYELMÉBE! Vidékről beküldött apró hirdetéseket csak a hirdetés díj előzetes beküldése mellett közlünk. A hirdetésen kérjük a pontos név, lakcím, valamint a hirdető személyazonosságát igazolványa számának is a feltüntetését. Helybeli hirdetéseket telefonon nem vesszük fel!

DIJSZABAS. Hirdetések díja 15 szög 45 lei, mindegy további szó 5 lei. Vasárnap számban 15 szög 70 lei, minden további szó 5 lei. Álláskeresőknek 10 szög 15 lei, minden további szó 2 lei. Jelégés és cím a kiadóban jelzésű hirdetéseknek 15 lei pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésnek vehetők fel. Hivatalos idő 1/2—1/2-ig, 3—7-ig. Apróhirdetéseket másnapra csak déli 1/2 óráig és a korlátozott és rendelkezésünkre álló helyhez mérten vesszük fel a timișoarai-temesvári kiadóhivatalban.

Eladó ebédlő, ó-német félháló, képek, játékok stb. Timișoara III, Vladica Badescu 8, ajtó 3. (2184)

Asszisztensnőt keresek, aki a rendelés és váró takarítását is vállalja. Dr. Weisz Timișoara IV, Dragalina-tér 13. (2206)

Eladó egy 70 cm. hosszú szép baba. Timișoara II, Maresal Joffre 12, ajtó 3. (2179)

Finom női és férfikabát szövele

Eladása olcsó gyári áron. Timișoara Temesvár, II. Saguna-utca 13, (a román temp. ommal szemben) szövele.

Télikabát, nagyon finom, sötét, erőstermetű férfinek eladó, vagy mással elserélhető. Timișoara II, Titu Maiorescu 18, ajtó 8. (2158)

Zománczott vasfürdőkádát használt, de kifogástalan állapotban megvételre keresek. Ugyanott egy használt cink bádóg fürdőkád eladó. Ajánlatokat telefon 44—50 Timișoara kérek. (2186)

Horgolt asztalterítő nagyon szép filemintával, ottomántakaró, diványpárnák, montirozatlan, társas játékok, férfitélikabát szörmebéléses eladó. Cím megérdeklődhető Timișoara II, 3 August 17, dohánytözsdeben. (2188)

Karácsonyi vásár Olcsó árak

Elegáns délutáni ruhák, s téli kabátok kaphatók
SALON PRIMAVERA
Timișoara, D. Paulescu 2, I. emelet.

MOLNAR gyermekruha-szabó, a Gáspár-cég volt szabász-munkása, vállalt fiuruhák, fiú- és kisleány-kabátok készítését. Vidékieknek próba nélkül, garancia mellett. Timișoara-Temesvár III., Cluj-utca 13, villamos megálló mellett. (1092)

Nagyobb európai bélyegdoubletta gyűjteményemet feladatom, hiányjegyzékek et jutányosan és gyorsan elintézek 10.30—13 óra között. Timișoara III, Radulescu utca 2 sz. I. 4 (2027)

HIRDESSEN

a DÉLI HIRLAPBAN

Fekete női télikabát magas termetre, kis perzsa gallérral eladó. Telefon 31-77, Timișoara. (2197)

Vadonatúj juhta bőrből készült 40-es számú goizer-bakkancs eladó. Timișoara IV, Fröbi-utca 43, ajtó 8. (2123)

Petroleumi-futókézszűlők, alig használt tartály és petroleummal eladó. Telefon 31-77, Timișoara. (2196)

50 éven felüli bejárónőt keresek. Timișoara, Tudor Vladimirescu 18, földszint. (2233)

Rádiót, Supert, keresek megvételre, Székler, Timișoara I, Aurel Popovici 17. (2237)

Egyedülálló ur vagy urinó hártartásának vezetését vállalja urilány. Cimeket „Megbízható” jellegére a timișoara-i kiadóba kér. (2240)

Kifogástalan kék délutáni csipkeruha közepes termetre és pulloverek eladók. Timișoara III, Doga 3, ajtó 2. (2238)

Mindenes szakácsnőt zónaengedéllyel és jó bizonyítvánnyal, azonnalra vagy 15-re felveszek. Timișoara III, Bul. Mihai Viteazul 12, I. em. (2242)

Férfi ruha, cipő, női cipő, bakkancs eladó. Timișoara III Mitropolitul Varlaam-utca 24, középső csengő. (2245)

Egy férfi-mindenest december 15-re felveszek. Timișoara I, Venetia 6. (2246)

Karácsonyi vásárunkon a legszebb nemes porcellánt, márkás festményt, ezüstöt, kristályt, szőnyeget és antik műtárgyakat, butort, alkalmi áron vásárolhat. Timișoara I, Regele Ferdinand 8, Interior. (2249)

Takarítónőt a reggeli órákra felveszek. Timișoara II, 3 August 13, ajtó 5. (2251)

Játék-vasút eladó. Timișoara I, Paul Chinezul-utca 1, II, ajtó 16. (2198)

Egy pár 42-es férfi csizma, 42-es bőcipő eladó. Timișoara II, Badea Cartan-tér 11, ajtó 4. (2200)

Egy álló írósztal, régi hegedű, két nagy falas-tál eladó. Timișoara II, Badea Cartan 11, ajtó 4. (2201)

Eladó női fekete sziltunda kisebb termetre. Ugyanott azonnalra kiadó butorozott szoba fürdőszobahasználattal, nem külön bejárattal. Timișoara IV, Eratianu 7, ajtó 15. (2210)

Eladó gyermeknek fehér szörme gallér, muf, gyapjú sinadrág (9—11 évesnek), triko-kombiné, zettós, ekri színű ágytakaró magashímzéssel, plüss diványtakaró, 3 m. piros kokusz-futószőnyeg, pléh-kád, utikosár, fehér patikaszekevény, valódi nerz-boa, első-rangu szegezett 41-es hegyászó bakkancs, 41-es koresolya. Timișoara I, Gheorghe Cosbuc 2, I. emelet ajtó 6. 10—fél 2-ig. (2220)

Két női télikabát eladó. Timișoara IV, Brațianu-utca 7, Fischer. (2209)

Naponta átveszünk friss libamáját

minden mennyiségben a legmagasabb minőségű BOSH, szája és tojás, Timișoara-Temesvár, IV., Văcărescu-utca 6.

ELADÓ olcsón, szép márványlapos ebédőkredenc, nagy állótűkőr, egy pár vadászeszima, 2 pár 35-ös nőcipő. Cim: Arad, Regele Ferdinand-körút 63-65, ajtó 1. (4585)

LACSÁN temetkezési vállalat, Arad, Regele Ferdinand 47. Rendez temetést a legolcsóbban, a legdíszesebb kivitelben (4327)

Gáz- és gőzcsöveket megvételre keresünk, Arad, Cantacuzino-utca 19. szám. (4652)

„Baráth” monogrammos stopper karámat elvesztettem, 6500 lej jutalom ellenében átveszem. (4503/a)

„Tricorecord” kézikötőgép, nikkelezett fémfogas esernyőtartóval, angol szövét fekete férfítűlikabát és szmokingöltöny, női kabát szőrmegallérral eladó. Arad, Surorilor 11. Délután. (4654)

Egy-két tanítványt

teljes kozmetikai kiképzésre vállalkozunk. Kelly Kozmetika, Arad, Dragalina-körút 2. szám.

KÉT FOTEL és egy nagy baba eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 4. szám. (3754)

ROMÁN és magyar nyelveket tökéletesen bíró felsőkereskedelmi vállalat román nyelv és gyorsírás (Gabelsberger-rendszer) tanítását, valamint elemisták vagy alsógimnazisták oktatását. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 4. kérés. (3753)

KERESÉK nagyon jó minőségű ebédlő- és hálószobabútor alkalmi áron. Cim Reclama Hirdetőben Arad, Corso-mozival szemben. (4661)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belvárosi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és rögépeket, előszoba-, ebédlő- és szobabútorokat, csillárokat, festményeket, reklamiéket, kasszákat, egyes bútorokat. Porcellánok és disztrágyák nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik bútor, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrögző-laját meghosszabbítjuk. Futárunk tenként kétszer megy Timișoara-ra. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

GABY-kalapszalón

átköltözött Arad, Dr. Petran-utca 3. szám alá. ATALAKTAST 200 lejért vállal.

3 személyes család keres 2 szobás (fürdőszobás) lakást, földszinten vagy magánházban. Messer cukorkaüzlet Arad, Eminescu 11. (4673)

Gyönyörű keleti perzsa szőnyegek és márkás festmények eladók. Arad, Baritiu-utca 6. ajtó 3. (4679)

Eladó ebédlő, modern előszoba, konyha, kamara, 2 ágy, szekrények, különböző bútorok, gladiolusz és Dalia gumók Arad, Constantin cel Mare 9. sz., Neuman-gyárral szemben. (4681)

Bujac-Buzsákban, 2 bekerített telek, belítve egynegyed része földieperrel, eladó. Erdéklődni Arad, Constantin cel Mare 9, Neuman-gyárral szemben. (4682)

Fürdőszobát, lehetőleg a papírszakmából azonnaira felvesszünk állandó alkalmazásra, Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (4661)

Rádió „Standard” 3 plus 1, ruhaszekrény, takaréktűzhely, záros átazokádák, hűtőszék eladó. Arad, Vicentiu Babes 14. (4662)

Kazánt

állót vagy fekvőt, lehetőleg forrasövészt 150-400 literest megvételre keresünk.

THERGAN, Arad, Episcop Dr. Comsa-utca 42 szám.

Éljen új sötétzürke férfítűlikabát és bunda, barna, magas férficipő eladó. Arad, Josif Vulcan 11. (4663)

Butorozott szoba azonnaira eladó, Arad, Rusu Simanu utca 11/a. I. emelet. (4664)

Nagy szőnyeg eladó. Arad, Orduz utca 51. (4665)

Jó házból való, 17 éves fiu elmenne szobatisztának, vagy más munkát is vállalna. Cimeket „Jó fiu” jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (4666)

Oppozitív bélélt férfibunda, vidragalérral és elegáns férfítűlikabát, mindkettő kifogástalan állapotban eladó. Megtekinthető a délelőtti órákban. Arad, Avram Jancu tér 2. II. emelet 3. (4667)

Új tülkibát, végig szőrmével, magas állóra, eladó. Arad, Grigore Alexandrescu 20. (4668)

Jó állapotban lévő mély Szepessy gyermekkosci eladó. Arad, Coșbuc utca 1. Brenner. (4669)

Ghioc-Györök főutcáján 1x5 szobás, parkettás, fürdőszoba, előszoba, esslingeni-rolók, 1 hold szőnyeg, gazdasági épületekkel, 2.200.000 lej. Ugyanott 1x3 szobás terraszos villa-szerű modern új ház fél hold szőnyeg 650.000. -- Mascan 4 kat. hold gyümölcsös 450.000 lejért eladó. Pálmai Ingatlan-forgalmi iroda Arad, Regele Ferdinand ut 58. szám. (4670)

Éljen oppozitív, rövid barna csikóbunda és bélélt szövétruggony eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 8. (4671)

Éljenikövek szakzerű áttesztés vállalat. Arad, Nicu Filipescu utca 7. I. em. ajtó 4. (4672)

Eladó perzsalábbunda, 50 uteres mosófelek, 30 literes zománcozott kékiábos, konyhai takaréktűzhely, Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (4672)

Egy millió lejért betársulnék, komoly vállalatba. Cimeket „Etnikai román” jellegre Reclama-hoz Arad, Eminescu 4. (4673)

Gyakorlott román könyveit azonnailag alkalmaz iparvállalat 7000 lej havi fizetéssel, 3 óra munkaidővel. Cim, Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (4674)

Éljeniköt keresek 3 tenérnek Pernyavárból, közel a belvároshoz, Arad, Caragiale utca 12. (4675)

Alig használt Lengyel féle hálószoba eladó. Arad, Granielor utca 15. (4676)

Magyar irodalomtörténetet, továbbá magyaros és klasszikus szavalfestés tanítókat. Natávia Margit, Arad, Sava Raicu utca 130. (4677)

Földek

a) Timișoara-tól 18 km-re cca 300 kat. hold tanyával 80.000 holdanként. b) Timișoara mellett 200 k. h. I-a szántó 75.000 holdanként. c) Bánáti I-a cca 400k. h. szántó, épületek, esetleg kisebb részeken is, - fundus instr. megegyezés szerint, holdanként Lei 70.000. -- 1) Aradon cca 30 katasztrális hold prima, szántó, gyümölcsösökkel, gazdasági épületek, 6.000.000 lei. -- 2) Ugyanott sok gazdasági épülettel és lakóházakkal 8.000.000. 3) 30 kat. hold I-a Biharban, 2.000.000. 4) Arad határában 45 k. h. 2.800.000.

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

Lesznoétesésre fott krumpli naponta, Kristyory, Episcopiei 26, Arad. (4678)

3 kövér disznó eladó 100-110 kiló. Arad, Gh. Lazar utca 5. Urania mozi mellett, Hámester. (4679)

Keresek ötvenéves nemu roma tucó bejárót, Arad, Maragești utca 1. II. emelet ajtó 10. (4680)

Fűrészpap és gyaluforgács keverve, hulladékfa (egészen száraz tölgyfa) olcsón eladó. Franz Grünwald kádár, Arad, Dr. Ioan Suciu-utca 8-10. (4695)

Férfiszabósághoz nagymunkás és kézimunkás felvétetik Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu 4. (4696)

Alapunkt hangszóró, borkabát, anód-nótló, anódtöltő, satupad, munkaasztal eladó. Arad, Fabriciei-utca 39. (4697)

Főzöttudó keresztény mindenest keresek egy személv mellé. Arad, Razboeni-utca 15., Arad-Mosóty-telep. (4698)

Két fotel és két antik szék asztallal eladó. Megtekinthető szivességből Wolf Árpádnál, Arad, Horia-utca (volt Szántay-palotában.) (4552)

HAASE INGATLAN IRODA, ARAD, EMINESCU-UTCA 30. Ortutay-palota. Telefon 22-24. Foglalkozunk házak, földek eladásával és lakások közvetítésével.

Kiadó két elegáns butorozott szoba, fürdőszoba, konyha használatra, Lebeda, Arad, Episcopiei 5. (4681)

Mosóbunda, mosómedvebéléssel, legjobb karban eladó. Antalfi, szücs, Arad, színház mögött. (4682)

Eladó 3 részes antikszekrény, konyhabútor és varrógép, olcsón. Arad, Saguna ut 95, Kovács (4683)

3 kámpás rádió olcsón eladó, Aradul Na (Ujarađ) Cloșca utca 18. (4684)

Butorasztalos segédeket felvesszünk azonnaira. Cim Szentjohy, Arad, Eroul Necunosc utca 27. (4685)

Gyermekkosci, legújabb modelűt, alkalmi áron, azonnaira megvételre keresek. Cim Reclama, Arad, Corso mozival szemben. (4686)

ÜZLETI GALERIÁT, (üzletbe felszerelhető faemelet) keresünk megvételre, esetleg hozzá szükséges faanyagot, lépcsőt stb. Cim Reclama hirdetőiroda, Arad, Corso-mozival szemben.

KÉT SZOBÁS KONYHÁS BÚTOROZOTT VAGY BUTOROZATLAN LAKÁS központban magas bérért azonnaira keresünk. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (4693)

Magas bérért keresek két vagy háromszobás lakást a központban. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 4. (4694)

Fermentesbát, szakertőlöntőny, varrógép, nagy tűkőr, állólétra, nagy asztal, virágállvány, porcelános nördő eladó. Timișoara III. Romulus 29 reggel 8-10 között. (2204)

Eladó mackógarnitúra 3-4 évesnek, tiszta gyaju, kitűnő állapotban, egy gyermekkosci-takaró valdói angol flans-szövetből külföldi árab, 3 m. vadonatúj tisztiszövet és két drb. fekete női szőrmegallér szkrunksz és csikó-ból. Megtekinthető délelőtt 11-ig. Timișoara III, Aries utca 8, (Cluj utcával szemben). (2183)

100 kg-os mérleg és vasgyermekágy eladó. Timișoara-Ronat, Taborului-utca 17/a. (2254)

Fényképészet minden ágában jártas 17 évi gyakorlatlalt, segédny állást keres. Társulna, műtermet venne át, vagy vezetne. Ajánlatokat „Gyakorlott munkaerő” jellegre a timișoara-i irodába kér. (2195)

Asztalossegédek

elektromotorokat 3-15 HP-ig 380 v. keresünk megvételre. Írásbeli ajánlatokat

Barsana S. A. R.
voit A. Kocsis & fii, Brașov

Barna bueno bunda eladó. Megtekinthető szivességből Löwi szücsnél, Arad, Petran utca 5. (4687)

Lilőfény gyermekjátékok eladók. Cim Reclama Arad, Eminescu 4. (4688)

Szép, fekete, posztó férfítűlikabát, magas erős termetre eladó. Arad, Eminescu utca 42, Szabóútleben. (4689)

Csemegészi termékek, festett szövétruggony, diványpilisbevonat, sötétlőj cheviotöltöny, női zsakett, 36-os k. resolya cipő eladó. Arad, Blanduziu-utca 24. Békulaidőnánál. (4690)

Készpénzért veszek férfi-, nő- és gyermekruhát, szövét, plüss és selyemfüggönyöket. Cimeket Reclama, Arad, Eminescu 4. (4691)

Eladó szőnyeg, elegánsan berendezett szobákba, nappali használatra lakásokat keresek. Bövebbet Orban cukorüzletében, Arad. (4692)

Szölők

hegyközségi 4,5 kat. hold I-a hiánytalan szőlő tel. felszereléssel fűtőn 4 szobás lakással 4.500.000. U. o. 7 és 1/2 kat. hold I-a hiánytalan szőlő felszerelés és kolnával 3.500.000.

3,5 kat. hold Paulis-Pálos, I-a csemegészi, épülettel a főúton, 1.500.000 lei. Gal-san 3 hold villával 1.200.000 lei. -- Hegyközségben 2 holdas I-a szőlő, 150 gyümölcsfa. kétszobás alapincézett villa, istálló, felszereléssel és berendezéssel, 600.000. lei. -- HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

Azonnaira kiadó havj 900 lejért egy szerényen butorozott különbejáratu szoba, ágy-nemű nélküli. Cim a timișoara-i kiadóban (2253)

Kövér disznók eladók 100 kg-os súlyig, 130 lej kg-ként. Fratelia, I. utca 18. szám. (2211)

Reklamiert, ujat vagy keveset használtat keresek. Telefon 40-76, Timișoara. (2221)

Eladó 3 és fél m. hosszú pult, kis gratar, szánkó, kis mákdaráló. Timișoara II, Ispirescu 24. (2228)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG

Arad, Carol körút 17. Tel. 16-95.
Árak ezekben!

HAZAK: 15.000: új modern bérvilla. -- 12.000: központban 14 bérlemény, cca 400-ezer hozam, nagy kert. -- 10.000: luxusvilla, jó lakáselosztással. -- 7600: főtér mellett, emeletes üzl. bérház. -- 7000: belv. sarokbérház. -- 6500: bérház üzl. 50 lakás, 240.000 hozam. -- 5000: villanegyedben felmeletes, 14 lakással. -- 4500: muresparti villa, 2 lakás, kettős telek. -- 3500: központban nagyjövödelmü átjáróház, kettős telek. -- 3500: belv. 7 lakásos. -- 3200: muresparti lakásos villa. -- 3000: Ref. tempomnál 3 lakásos. -- 3000: központban, emeletes bérház. -- 2750: főútvonalon 5 lakás, gazd. épületek, nagy kert. -- 2500: Közökbáznál 2 középnyagy, 6 kis-lakás. -- 2200: megállónál, belv. 7 lakás, nagy udvar -- 2250: belv. 4-szobás magánház, kert. -- 1500: lantúterhez közel üzl. sarokbérház, nagy hozam. -- 1250: főútvonalon üzl. sarokház. -- 1000: pernevei nagytelkű 2 lakásos. 850: Ujarađi 2 szobás nagy gyümölcsös. -- 750: II. ker. 6 lakásos, nagy kerttel. -- 700: kiln. 4 szobás.